

Elmaradott vidéki térségek fejlesztése

Varga Péter
2010. november 12.
Tokaj

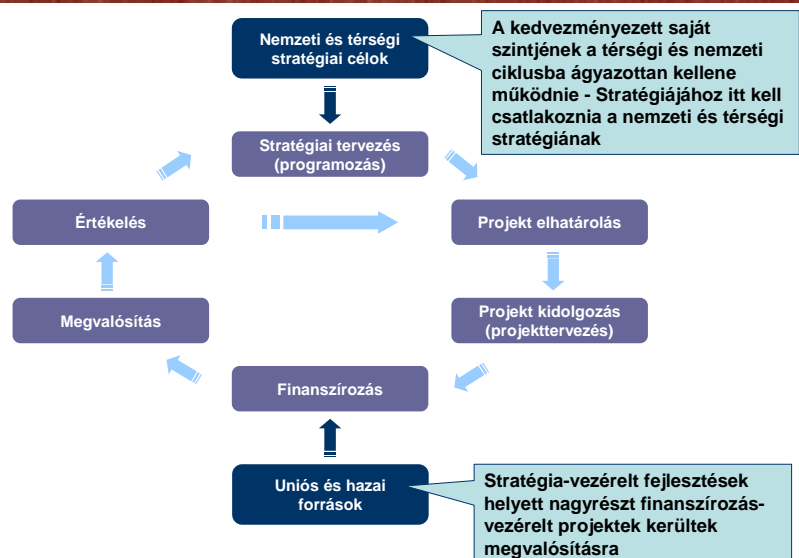
Kik és miért akarják fejleszteni az elmaradott térségeket?

- Mert ott élő emberek életkörülményeik javítása érdekében fejleszteni akarják (van belső motiváció)
  - a teljes térséget
  - csak a saját környezetüket (pl. térségi központot)
- Mert ott élő emberek érdeke fejleszteni
  - politikai, hatalmi
  - saját pénzügyi
- Mert külső emberek szociális érzékenységből szükségesnek tartják a fejlesztésüket
- Mert külső emberek érdeke fejleszteni
  - politikai, hatalmi
  - saját pénzügyi

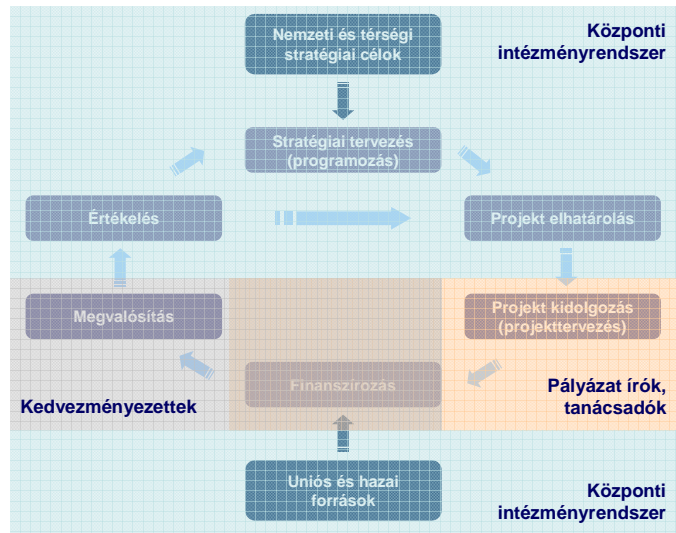
Az eltérő motiváció eltérő célokat, kereteket és kockázatokat eredményez

Motiváció	Célok	Keretek	Kockázatok
helyben élő emberek életkörülményeik javítása érdekében			
a teljes térséget	Helyi emberek életkörülményeinek javítása	Külső és belső erőforrások összeillesztése, szinergiák felhasználása	Saját erőforrások helyett külső erőforrások keresése
csak a saját környezetüket (pl. térségi központot)	Helyi emberek életkörülményeinek javítása	A térség „előnyeinek” felhasználása	A térség elmaradott státuszára hivatkozva fejleszt
helyben élő emberek érdekből			
politikai, hatalmi	Hatalmi pozíció megszerzése, megtartása	Gyors, látványos fejlesztés	Tüneti kezelés Egyedi akció
saját pénzügyi	Nyereség, vagyongyarapítás szerzés	gyors megtérülés, beruházási költség minimalizálása, alacsony munkabér	A helyi érdekek nem kerülnek be a prioritásba
külső emberek szociális érzékenységből			
Külső emberek szociális érzékenységből	Helyi emberek életkörülményeinek javítása	Kívülről jól látható problémák kezelése Gyors beavatkozás	Tüneti kezelés Egyedi akciók Saját elképzelés megvalósítása
külső emberek érdekből			
politikai, hatalmi	Hatalmi pozíció megszerzése, megtartása	Gyors, látványos fejlesztés	Tüneti kezelés Egyedi akció
saját pénzügyi	Nyereség vagyongyarapítás szerzés	gyors megtérülés, beruházási költség minimalizálása, alacsony munkabér	A helyi érdekek nem kerülnek be a prioritásba

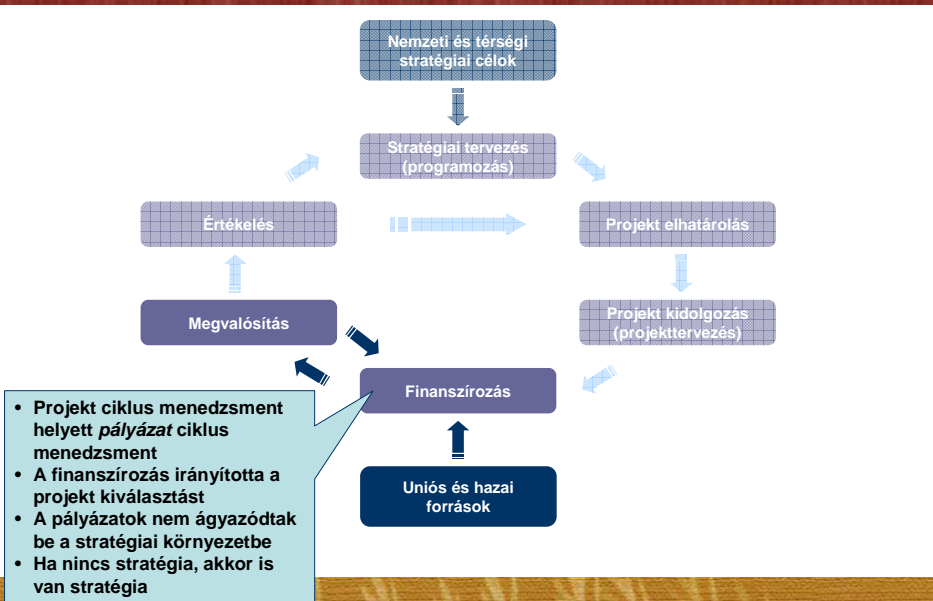
Mi is történt eddig? - emlékeztetőül egy jól ismert ábra

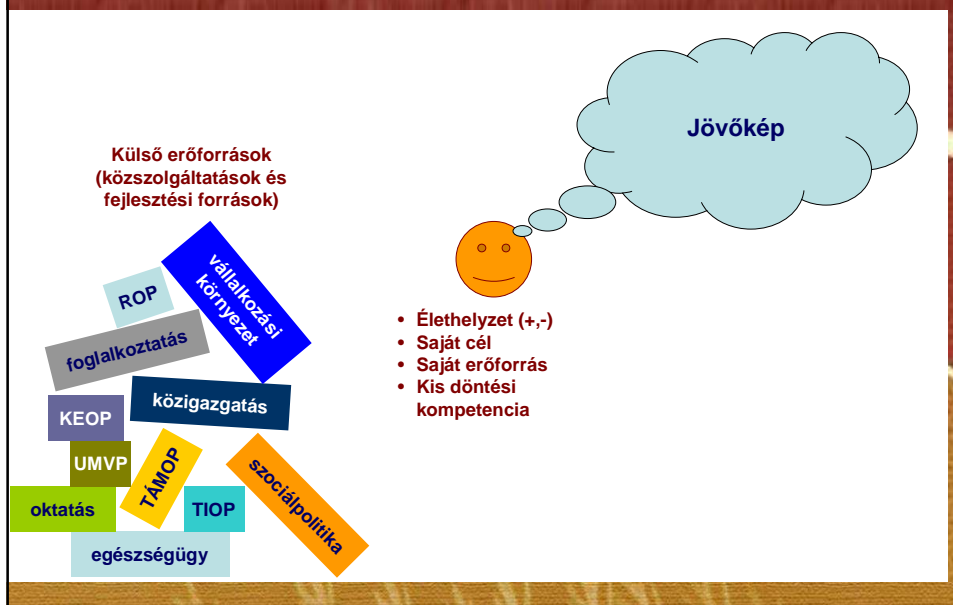
Az egymásba ágyazott tervezési szintek helyett több résztvevővel egy szinten integráltuk a fejlesztést

Térségi és kedvezményezetti szinten a tervezést szigorú és sokszor érthetetlen adminisztrációval helyettesítettük

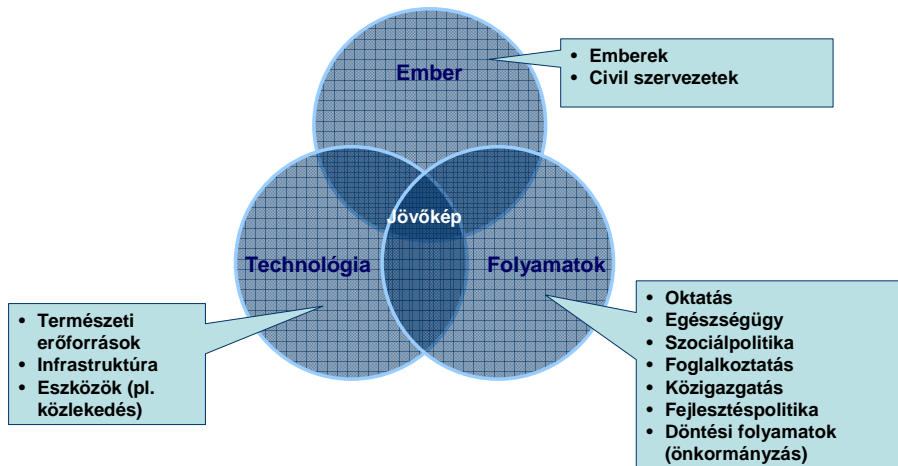
... és ami ebből a térségekben látható

A fejlesztések kapcsán elmaradt a társadalmi mobilizálás, bevonás, nem jöttek létre szinergiák

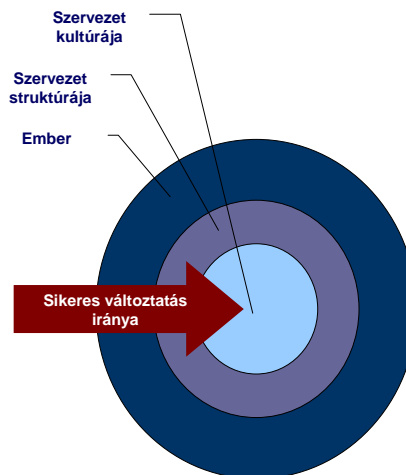
- A pályázati rendszer a helyi szint *adminisztratív* közreműködését várta el
- Kialakultak a forrásokat biztosító, a forrásokhoz ötletet vadászó szolgáltatások
- Az ágazati rendszerben érkező szolgáltatásokat és ettől eltérő rendszerben érkező forrásokat helyi szinten kellett volna összeilleszteni
- A pályázati rendszerek nem résztvevőt, hanem szervezetet vártak el
- A tervezésre nem maradt idő
- A helyi emberek valódi igényei és érdekei helyett a határidők, az eljárásrendek, a külső és belső érdekeknek való megfelelés vált fontossá
- Nem használtuk ki a tanulás, a tanítás, a változás lehetőségét, erőforrását, így nem jöttek létre stabil alapok
- A fejlesztési döntések eltávolodtak a emberektől
- Csökkent a bizalom és a motiváció

Az elmaradott térségekben belső változást támogató külső erőforrásokra van szükség

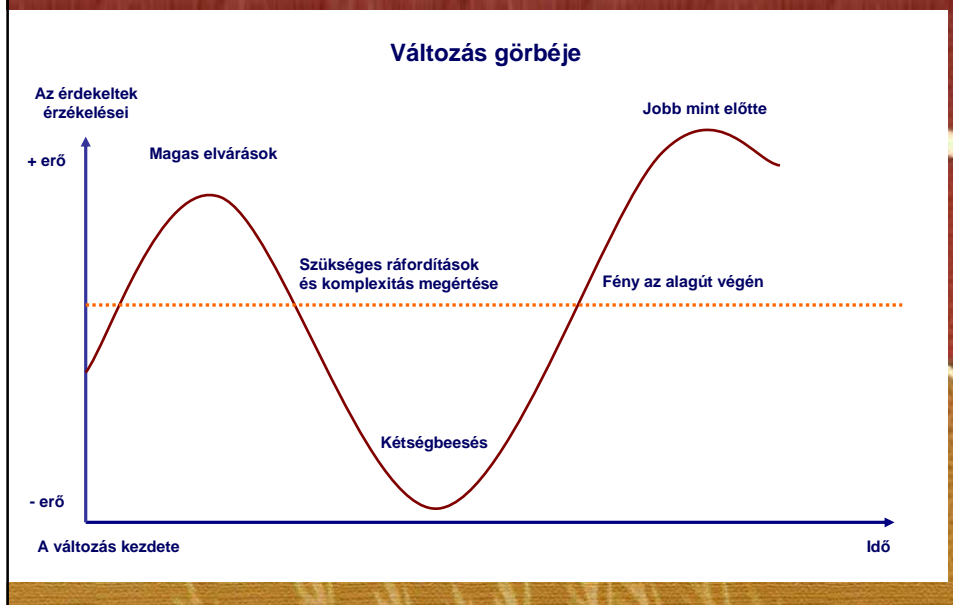

A sikeres változás nem a folyamatokra és a technológiára épül, hanem az emberekre

- A változás a motivációval kezdődik
- Van-e motivációja az elmaradott térségekben élőknek a változásra?
- A változást lehet indukálni, motivációt létrehozni és erősíteni, ehhez azonban nem elég szervezetet létrehozni (ld. Leader)
- Bevonás - kommunikáció – információ – bizalom
- IDŐ

... és ha a változás elindul, még mindig nem lesz sima az út

A kérdés, hogy az elmaradott térségek változásához milyen külső keretek és támogatás szükséges

Emberek	<ul style="list-style-type: none"> • Motiváció létrehozása, fejlesztése (kommunikáció, bizalom, információ, bevonás) • Együttműködési kompetenciák fejlesztése (pl. mikro projektek) • Térségi és nemzeti identitás fejlesztése • Tervezési kompetenciák fejlesztése
Folyamatok	<ul style="list-style-type: none"> • Közszolgáltatások – helyi igények, speciális körülmények figyelembevétele, gazdálkodás lehetősége • Fejlesztési források és a közszolgáltatások szabályozásának és finanszírozásának illesztése • Kompetens térségi tervezési szint létrehozása (keretek, erőforrás, intézmény, hatáskör) • Nemzeti és térségi tervezési szint szakmai összekötése (erőforrás, keretek, intézmény, mentorhálózat) • Folyamatba (ügyfél oldali) épített, stratégiai alapú forráselosztás, projektkiválasztás (CRM, integrált és komplex projektek)
Technológia	<ul style="list-style-type: none"> • Folyamatok változása által indukált infrastruktúra fejlesztés • Térségi koordináció lehetősége az infrastruktúra és eszközök felhasználásában (pl. közlekedés szervezés, megújuló energia projektek, stb.)